

ชื่อวิทยานิพนธ์	วัจนลีลาในวรรณกรรมเพลงเพื่อชีวิตของสุรชัย จันทิมาธร
ผู้เขียน	นางสาวอาภาพร พันธุ์ฤกษ์
สาขาวิชา	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์จะศึกษาวัจนลีลาในบทเพลงของสุรชัย จันทิมาธร ในช่วง พ.ศ. 2516 ถึง พ.ศ. 2542 รวม 89 เพลง ผลงานที่ศึกษาจัดอยู่ในประเภทเพลงเพื่อชีวิต

เนื้อหาของเพลงจัดแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ พ.ศ. 2516 ถึง พ.ศ. 2523 และ พ.ศ. 2523 ถึง พ.ศ. 2542 ช่วงแรกเน้นความทุกข์ยากของชาวนา แฝงการวิจารณ์ระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม แสดงคุณค่าและการสูญเสียวีรชน ผู้กล้าเผชิญกับอำนาจมืดเพื่อคนทุกข์ยาก อีกทั้งคุณค่าของอุดมการณ์ที่จะสร้างสังคมใหม่ ในช่วงหลังพ.ศ. 2523 ถึง พ.ศ. 2542 เน้นคุณค่าของวีรชนในด้านการอุทิศชีวิตป้องกันประเทศชาติ คุณค่าของประชาชนคนทุกข์ยากที่พากเพียรทำงานท่ามกลางระบบทุนนิยมที่ไม่เกื้อกูลชีวิต ความสำคัญและคุณค่าของมิตรภาพระหว่างเพื่อนมนุษย์ คุณค่าของสันติภาพและต่อต้านสงครามที่ทำลายเผ่าพันธุ์และอารยธรรม

เมื่อศึกษาองค์ประกอบของภาษาพบว่า สอดคล้องกับการสร้างคุณภาพการสื่อสาร บ่งชี้การพินิจวิเคราะห์ในการเลือกสรรคำเพื่อให้บทเพลงกระทบอารมณ์และโน้มน้าวใจผู้ฟัง

บทเพลงใช้วัจนลีลาแบบเป็นกันเองมากที่สุด มีลักษณะเด่นคือ การใช้คำพื้นๆในชีวิตประจำวัน สามารถสร้างความใกล้ชิดและความเป็นพวกเดียวกันกับผู้ฟัง เหมาะแก่การสื่อสารกับประชาชนโดยทั่วไป ในด้านคำซ้อนเพื่อสร้างน้ำหนักของความหมาย สามารถสื่อภาพและอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ส่วนคำภาษาถิ่นใช้เพื่อความสมจริงตามเนื้อหาเพลง ส่วนใหญ่เป็นภาษาถิ่นอีสาน นอกจากนี้ยังใช้คำทำเนียบกวีสื่อความงามของธรรมชาติและ ความโหดเหี้ยมของมนุษย์ เพิ่มความไพเราะเสนาะหูและให้ความหมายที่ลึกซึ้งมากขึ้น

ด้านประโยคใช้ประโยคบอกเล่าแสดงภาพธรรมชาติ ความเคลื่อนไหว ของบุคคลที่กระทำพฤติกรรม และแสดงอารมณ์ความรู้สึก ประโยคชักชวนมักมีขนาดสั้นและซ้ำคำลงท้ายติดๆ กัน เพื่อย้ำน้ำหนักการเชิญชวน หรือร้องขอ ประโยคคำสั่งเป็นประโยคห้าม แสดงความคิดอย่างหนักแน่นไม่ลังเล ประโยคปฏิเสธมักใช้เพื่อแสดงสภาพอันผิดคาดหรือไม่พึงประสงค์

และแสดงสถานะที่ปรากฏจากสิ่งฟังประสงค์โดยสิ้นเชิง ส่วนประโยคคำถามมักชวนให้ผู้ฟังร่วมค้นหาคำตอบไปด้วย

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประโยคการซ้ำคำและข้อความสามารถเน้นย้ำความคิดและความรู้สึกให้โดดเด่น แสดงให้เห็นเนื้อความที่ขัดแย้งกันอย่างชัดเจน เพื่อสะกิดใจและกระตุ้นให้ผู้ฟังอุกคิดตาม แสดงความสัมพันธ์ของเหตุและผล และแสดงจุดมุ่งหมายซึ่งเชื่อมโยงกับคุณค่าของการต่อสู้เป็นส่วนใหญ่

ความเปรียบหลายประเภทในบทเพลงเชื่อมโยงประสบการณ์ของคนชนบทและประสบการณ์ร่วมของมนุษย์ อันส่งผลเป็นความเข้าใจความทุกข์ความสุขและคุณค่าอันยิ่งใหญ่ของมนุษย์ ทั้งอุปมา อุปลักษณ์ และบุคคลาธิษฐาน แสดงความหมายทางนามธรรมให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้ฟังเข้าถึงความคิดและอารมณ์ ตลอดจนเกิดจินตนาการและคล้อยตาม นอกจากนี้ยังใช้สัญลักษณ์กระตุ้นให้ตีความได้อย่างลุ่มลึก สื่อความซับซ้อนทางเนื้อหาทั้งความคิดอารมณ์

จำนวนคำและสัมผัสในฉันทลักษณ์มักยืดหยุ่นไม่ตายตัว เน้นให้เหมาะกับเนื้อความเป็นสำคัญ แต่มีลักษณะเด่นคือ มีการเลือกเสียงสัมผัสทั้งภายในวรรคและระหว่างวรรคอย่างแพรวพราวประสานกับเนื้อหาอย่างลงตัว เมื่ออ่านออกเสียงหรือร้องเป็นบทเพลงแล้วจะมีความสั่นไหว ไพเราะเสนาะหูทั้งเสียงสัมผัสพยัญชนะและสระ

จึงกล่าวได้ว่า สุรชัย จันทิมาธร เป็นกวีด้วยจิตใจและใช้ทักษะทางภาษาสร้างความสัมพันธ์ทางใจระหว่างผู้คน บทเพลงของเขาเป็นสื่อแสดงคุณค่าที่กระตุ้นปัญญาของผู้เสพประสานกับพลังวรรณศิลป์ที่สร้างความจับใจได้อย่างยาวนาน

Thesis Title	Style in Surachai Chanthimathorn' s Songs for Life
Author	Miss Apaporn Panpruek
Major Program	Thai Language for Communication
Academic Year	2004

Abstract

This research aimed to study the style of Surachai Chanthimathorn' songs, which came out in the years 1973-1999. Eight-nine so-called "songs for life" were studied.

The contents of his songs could be classified according to two periods of time : from 1973-1980 and 1980-1999. In the former period, the songs dealt primarily with the misery of farmers, tinted with the criticism of an unjust economic system. They also underscored the value and loss of heroes, who battled against evil authority for the sake of miserable people, as well as an aspiration for an ideal society. In the latter period, the songs valued patriotic heroes who shed their blood for the country; poor people who toiled industriously within a capitalist economy that disfavored life; and significance and value of friendship among human beings. In addition, peace was treasured and war that destroyed mankind and civilization was most despised.

Language components in his songs were found to enhance the quality of communication; this revealed that care was taken in choosing words that aroused emotion and persuaded the audience.

A casual style of language was most preferred in the songs. Use of common everyday lexis was able to create intimacy and solidarity among the audience, this being appropriate for grassroots communication. Semantic doublets were carefully wrought for emphasis and vivid depiction. Words in a local dialect, especially the northeastern, were used to make the songs sound realistic. Poetic diction in the songs not only expressed the beauty of nature and the cruelty of mankind, but also added to them the melodiousness and profound meaning.

Declarative sentences were used to describe nature, movement of people and emotion. Short sentences with repeated final particles were reserved for request with a pleading and persuasive force. Imperative sentences expressed final and resolute prohibition. Negative sentences often conveyed unexpected or undesirable outcomes or the state totally devoid of desirability while interrogative sentences invited the audience to jointly explore the answers.

With respect to inter-sentence relationship, repetition of words and phrases highlighted ideas and emotion. Deliberate contrast and concession invoked the audience to ponder with care. The songs also made use of cause-effect and purpose sentence constructions, which were often associated with the value of struggle.

Figures of speech in the songs fused the experiences of people in the country with the universal experiences of mankind, leading to the realization of human misery and happiness as well as the great value of human beings. Simile, metaphor and personification turned abstract ideas into concrete entities, thus making the audience emotionally involved and triggering imagination and conviction. In addition, use of symbolism not only encouraged profound interpretation but also conveyed the complexity of ideas and emotion.

The number of words and rhymes in his lyrics were quite flexible; emphasis was given chiefly to the messages being conveyed. The salient feature, however, was its internal and external rhyming which was judiciously in harmony with the messages. When read or sung aloud, consonant and vowel sounds in his lyrics were fluid and melodious.

It could be said that Surachai Chanthimathorn was a true poet who manipulated his verbal skills to establish a spiritual bond between people. His songs reflected the values that invigorated the audience's wisdom, and ultimately charmed them with their captivating literary force.